

ประกาศกรมเจ้าท่า

ที่ ๔๑๒/๒๕๔๓

เรื่อง แนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติการและขจัดมลพิษ

ประจำท่าเรือสำหรับการขนถ่ายสินค้าอันตราย

เพื่อให้การจัดทำแผนปฏิบัติการและขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันหรือเคมีภัณฑ์ประจำท่าเรือมีแบบแผนและแนวทางปฏิบัติในแนวทางเดียวกัน กรมเจ้าท่า จึงกำหนดแนวทางในการจัดทำแผนปฏิบัติการ ฯ ไว้ ดังนี้

๑. แผนปฏิบัติการป้องกันและขจัดมลพิษประจำท่าเรือ เป็นแผนปฏิบัติการ ที่จัดทำขึ้นโดยเจ้าของหรือผู้ครอบครองท่า เพื่อใช้สำหรับการแก้ไขปัญหามลพิษทางน้ำ ที่เกิดขึ้นในบริเวณท่าเรือขนถ่ายน้ำมันหรือเคมีภัณฑ์มิให้แพร่กระจายและก่อความเสียหาย ต่อชีวิต ทรัพย์สินหรือสิ่งแวดล้อม

๒. ให้แผนปฏิบัติการ ฯ มีองค์ประกอบต่อไปนี้เป็นอย่างน้อย

๒.๑ บทนำ ประกอบด้วย

- ภูมิหลัง กล่าวถึงข้อมูลพื้นฐานของผู้ประกอบการ เช่น สถานที่ตั้ง ลักษณะของสินค้าที่ขนถ่าย ระบบการขนถ่ายและข้อมูลอื่น ๆ
- วัตถุประสงค์ของแผน
- ขอบเขตของพื้นที่รับผิดชอบ ให้แสดงพื้นที่ในความรับผิดชอบ ของผู้ประกอบการอย่างชัดเจน รวมทั้งข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง เช่น ความลึกของน้ำ ลักษณะพื้นที่ท้องน้ำ ลักษณะการขึ้นลงของน้ำ ทิศทางกระแสน้ำ ทิศทางลม ทิศทางกระแสน้ำที่ควรได้รับการปกป้องเป็นพิเศษ

- การวิเคราะห์ความเสี่ยง ให้ทำการวิเคราะห์ความเสี่ยงของการเกิดการรั่วไหลของสินค้าที่ขนถ่ายทั้งในเชิงปริมาณ ความถี่ และประเภทของน้ำมันหรือเคมีภัณฑ์ รวมทั้งความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นต่อชีวิต ทรัพย์สินและสิ่งแวดล้อมเมื่อเกิดการรั่วไหล

๒.๒ การกำหนดองค์กรและหน้าที่ความรับผิดชอบ

- มีการกำหนดตัวผู้รับผิดชอบและการกำหนดหน้าที่ มีการกำหนดตัวผู้รับผิดชอบและบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจนพร้อมแผนผังแสดงการจัดรูปแบบขององค์กร
- แผนการปฏิบัติ ๑ ให้กำหนดทางเลือกสำหรับการขจัดมลพิษที่เกิดขึ้น การควบคุมสถานการณ์ การให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับบาดเจ็บ การควบคุมพื้นที่ การอพยพประชาชนใกล้เคียง (ถ้าจำเป็น) การรักษาพยาบาลผู้ได้รับบาดเจ็บจากการปฏิบัติงาน และการรวบรวมค่าใช้จ่าย
- แผนการสนับสนุนและสง่ามั่งบำรุง รวมทั้งการขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่นๆ และแผนการปฏิบัติงานร่วมกัน
- แผนการฝึกอบรมและฝึกซ้อม กำหนดแผนการฝึกอบรมหรือฝึกซ้อมไว้เป็นประจำอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

๒.๓ การปฏิบัติการ

- การติดตามและประเมินการเคลื่อนตัวของมลพิษ ควรจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับสภาพพื้นที่ ลักษณะพื้นที่ท้องน้ำ กระแสนลมและกระแสน้ำซึ่งเป็นข้อมูลเฉพาะของพื้นที่ไว้เพื่อใช้ในการพิจารณาและประเมินการเคลื่อนตัวของมลพิษที่เกิดขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนการปฏิบัติงาน

- การขอความช่วยเหลือ ควรกำหนดแนวทางการประสานงานกับหน่วยงานในท้องถิ่นและหน่วยงานราชการส่วนกลาง สำหรับการร้องขอความช่วยเหลือโดยมีรายชื่อผู้ติดต่อ พร้อมที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร

- การเลือกใช้วิธีการและอุปกรณ์ในการจัดคราบน้ำมันหรือเคมีภัณฑ์ที่รั่วไหล ทั้งนี้ ให้สอดคล้องกับการประเมินความเสี่ยง ความสำคัญของพื้นที่และความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ รวมถึงกฎระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๒.๔ การรายงานและการสื่อสาร

- การแจ้งข่าวเบื้องต้น ควรกำหนดตัวผู้รับแจ้งเหตุ หมายเลขโทรศัพท์ หรือระบบแจ้งเหตุฉุกเฉินอื่นพร้อมแบบรายงานการแจ้งเหตุ รวมถึงระบบการรายงานเหตุการณ์ไปยังส่วนราชการผู้รับผิดชอบ

- แบบการรายงาน ควรกำหนดแบบรายงานเหตุการณ์สำหรับผู้รับแจ้งเหตุเพื่อให้สามารถสอบถามข้อมูลได้อย่างครบถ้วน และควรจัดเตรียมแบบรายงานให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการป้องกันและจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันแห่งชาติ

- การรายงานสรุปเหตุการณ์ กำหนดให้มีการจัดทำรายงานสรุปและรายงานให้กรมเจ้าท่าทราบทุกครั้ง

๒.๕ งานธุรการและสนับสนุน

- ค่าใช้จ่าย ควรกำหนดวงเงินฉุกเฉินสำหรับการปฏิบัติการในเบื้องต้น

- การจัดเตรียมหลักฐานค่าใช้จ่ายและค่าเสียหาย มีผู้รับผิดชอบในการรวบรวมหลักฐานค่าใช้จ่ายและค่าเสียหายต่างๆ เพื่อตรวจสอบและใช้เป็นหลักฐานในการเรียกร้องหรือชดเชยความเสียหายที่เกิดขึ้น

- การปรับปรุงแผน ควรกำหนดผู้รับผิดชอบทำหน้าที่รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเพื่อชี้ข้อดี ข้อเสียหรือข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อเป็นข้อมูลในการแก้ไขปรับปรุงแผน ฯ ต่อไป

๒.๖ ภาคผนวก ควรประกอบด้วย

- แผนที่แสดงขอบเขตของพื้นที่รับผิดชอบของแผนปฏิบัติการ ฯ
- แผนที่แสดงพื้นที่เสี่ยงและพื้นที่ที่ควรได้รับการปกป้อง
- แผนผังการสื่อสาร
- ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม สมุทรศาสตร์ อุทกวิทยา อุตุนิยมวิทยา

ของพื้นที่

- รายการอุปกรณ์ เครื่องมือ สารเคมีขจัดคราบน้ำมันและอื่นๆ
- รายชื่อนุเคราะห์ที่เกี่ยวข้อง
- รายชื่อหน่วยราชการและผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่เกี่ยวข้อง
- รายชื่อผู้ให้บริการต่างๆ เช่น บริการเช่ารถยนต์ เรือยนต์ แรงงาน

วัสดุ อาหาร

จึงประกาศให้ทราบทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

เรือโท วิทย์ วรคุปต์

อธิบดีกรมเจ้าท่า